

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Krakowie

LKR. 410.007.02.2022

Pan
Zbigniew Karwowski
Prezes Zarządu
PFR Koleje Linowe Sp. z o.o.
Al. Jana Pawła II 43A lok. 37B
01-001 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/065 Zakup i funkcjonowanie Polskich Kolei Linowych SA

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	PFR Koleje Linowe Sp. z o.o. ¹ , Al. Jana Pawła II 43A lok. 37B, 01-001 Warszawa (dalej: PFR KL, Spółka)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zbigniew Karwowski, Prezes Zarządu, od 14 grudnia 2018 r. ²
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Realizacja transakcji nabycia w sposób pośredni akcji PKL SA. 2. Sprawowanie nadzoru właścicielskiego nad działalnością PKL SA.
Okres objęty kontrolą	Od 14 grudnia 2018 r. do 17 sierpnia 2022 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontrolerzy	1. Przemysław Sala, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/58/2022 z 1 kwietnia 2022 r. 2. Justyna Pikiewicz, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/57/2022 z 1 kwietnia 2022 r. 3. Agata Brzeska-Lebiecka, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LKR/56/2022 z 1 kwietnia 2022 r.

(akta kontroli str.1-6)

¹ Do dnia 23.06.2021 r. Bakewell sp. z o.o. W dniu 14.05.2021 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki podjęło Uchwałę nr 1 dotyczącą zmiany nazwy spółki na "PFR Koleje Linowe Sp. z o.o.". Zmiana została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 23.06.2021 r.

² Dalej: Prezes Zarządu.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację transakcji nabycia przez Spółkę w sposób pośredni 99,77% akcji Polskich Kolei Linowych S.A. z siedzibą w Zakopanem⁵ poprzez zakup udziałów w spółce Altura S.à r.l. z siedzibą w Luksemburgu⁶ oraz sprawowanie nadzoru właścicielskiego nad działalnością spółek zależnych wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PFR KL, w tym PKL SA.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Transakcja zakupu 100% udziałów spółki Altura, będącej właścicielem 99,77% akcji PKL SA, została przeprowadzona przez Spółkę zgodnie z warunkami określonymi w umowie zawartej przez Polski Fundusz Rozwoju SA⁷ ze spółką zależną funduszu Mid Europa Partners. Spółka rzetelnie zrealizowała warunki i sposób rozliczenia transakcji oraz wykonała zobowiązania pozacenowe określone w umowie.

Z uwagi na charakter i cel powołania Spółki, jako spółki portfelowej funduszu inwestycyjnego i spółki celowej nieprowadzącej działalności operacyjnej innej niż posiadanie akcji w PKL SA i udziałów w PKL Solina Sp. z o.o., nadzór właścicielski nad działalnością spółek zależnych PFR KL sprawowany był przez Spółkę w oparciu o przepisy prawa powszechnie obowiązującego. Prezes Zarządu uczestniczył w Zgromadzeniach Wspólników spółek zależnych i głosował zgodnie z otrzymanymi instrukcjami wykonywania prawa głosu przekazanymi przez PFR SA w imieniu jedyne go wspólnika Spółki, tj. Funduszu Inwestycji Infrastrukturalnych – Kapitałowy Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych⁸. Od 25 listopada 2019 r. był także członkiem Rady Nadzorczej PKL SA.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości dotyczące:

- sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz skonsolidowanego sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej PFR KL za rok obrotowy od 3 września 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. z przekroczeniem terminu określonego w § 3 ust. 4 i ust. 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 roku w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji⁹,
- niezłożenia do KRS w terminie określonym w art. 69 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁰ jednostkowego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności spółki za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.,

nie miały negatywnych skutków finansowych dla Spółki.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: PKL SA.

⁶ Dalej: Altura.

⁷ Dalej: PFR.

⁸ Dalej: FIIK FIZAN lub Fundusz. W dniu 14.04.2022 r. FIIK FIZAN został wykreślony z Rejestru Funduszy Inwestycyjnych, na skutek dokonanego połączenia FIIK FIZAN (jako funduszu przejmowanego) z Funduszem Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Aktywów Niepublicznych, który z dniem 04.05.2022 r. zmienił nazwę na PFR Fundusz Inwestycyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (dalej: PFR FI FIZAN). W związku z połączeniem PFR FI FIZAN wstąpił we wszystkie prawa i obowiązki FIIK FIZAN.

⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1832, ze zm. Dalej: rozporządzenie MF z 31 marca 2020 r.

¹⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm. Dalej: uor.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹¹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja transakcji nabycia w sposób pośredni akcji PKL SA

Opis stanu faktycznego

PFR KL od 14 grudnia 2018 r.¹² jest spółką celową oraz spółką portfelową FIIK FIZAN (obecnie PFR FI FIZAN), tj. zgodnie ze statutem Funduszu spółką nabytą dla realizacji projektu inwestycyjnego dotyczącego PKL SA. Udziały Funduszu w Spółce są jednocześnie lokatą Funduszu. W okresie objętym kontrolą PFR KL nie prowadziła działalności operacyjnej innej niż nabycie i posiadanie udziałów w spółce (pośrednio 99,77% akcji PKL SA), a od listopada 2021 r. bezpośrednio akcji w spółce PKL SA¹³. Od 23 marca 2021 r. spółka była większościowym udziałowcem spółki PKL Solina Sp. z o.o. PFR KL jako spółka celowa nie zatrudniała żadnych pracowników, nie miała struktury organizacyjnej (oddziałów, komórek organizacyjnych, jednostek, itp.) oraz nie dokonywała żadnych zakupów produktów i usług poza niezbędnymi do bieżącego funkcjonowania spółki takimi jak: usługi księgowo-prawne, audytorskie, usługa udostępnienia adresu siedziby itp. Organami PFR KL były zgromadzenie wspólników oraz jednoosobowy zarząd. Spółka działała w oparciu o umowę spółki oraz przepisy prawa powszechnie obowiązującego. PFR, jako podmiot zarządzający częścią portfela inwestycyjnego Funduszu, powołał na stanowisko prezesa zarządu PFR KL pracownika PFR zajmującego stanowisko Dyrektora Departamentu Zarządzania Portfelem w PFR.

(akta kontroli str. 7-45, 50-93, 183-184, 361, 453-456)

1.1. Celem nabycia przez Spółkę 100% udziałów w spółce Altura (pośrednio 99,77% akcji PKL SA) i uwzględnienia uzgodnionych warunków transakcji określonych w umowie sprzedaży udziałów^{14,15}, zawartej [...] pomiędzy Eighteen Boston Ivy S.à r.l. [...]¹⁶ – jako sprzedającym, PFR – jako Kupującym oraz Alturą, [...]¹⁷, [...]¹⁸, [...]¹⁹, [...] do zamierzonego wykonania umowy sprzedaży udziałów (SPA) pomiędzy EBI (sprzedającym), [...] i PFR (kupującym), [...]²⁰.

(akta kontroli str. 43-45, 171-175, 557-562, 567-598)

1.2. Warunki transakcji, sposób jej rozliczenia, zapisy dotyczące wykonania przez nabywcę oraz sprzedającego zobowiązań pozacenowych określone w umowach [...] zostały zrealizowane w szczególności poprzez spełnienie:

– warunków [...], tj.:

¹¹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹² Data nabycia spółki przez: FIIK FIZAN.

¹³ W wyniku rejestracji przez Krajowy Rejestr Sądowy w dniu 26.10.2021 r. przejęcia spółki Altura przez PKL SA.

¹⁴ W treści wystąpienia pokontrolnego NIK wyłączyła jawność informacji ustawowo chronionych, stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa lub tajemnicę zawodową, na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902), art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 123) i art. 280 ust. 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2022 r. poz. 1523, ze zm.) w interesie PFR KL, FIIK FIZAN oraz innych spółek prawa handlowego. Chronione informacje zostały wykreślone i zastąpione oznaczeniem [...].

¹⁵ [...].

¹⁶ Dalej: EBI.

¹⁷ [...].

¹⁸ [...].

¹⁹ [...].

²⁰ [...].

- uzyskanie przez Kupującego bezwarunkowej zgody na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez PFR SA kontroli nad Alturą,
 - [...] ²¹,
 - [...];
- [...]:
- zapłatę w dniu 19 grudnia 2018 r. przez Spółkę kwoty wynagrodzenia pomniejszoną o kwotę kredytu [...],
 - [...] ²² [...],
 - zawarcie w dniu 19 grudnia 2018 r. umowy przejęcia długu i umowy potrącenia ²³ z EBI (sprzedającym) [...], na podstawie której spółka przejęła zobowiązania EBI wobec spółki Altura w wysokości [...].
 - [...].

[...] W SPA wynagrodzenie należne Sprzedającemu zostało ustalone na kwotę 417 300 tys. zł, [...] ²⁴. [...] ²⁵, [...].

Ostatecznie koszt nabycia 100% udziałów Altura (pośrednio 99,77% akcji PKL SA) poniesiony przez Spółkę wyniósł 412 088,5 tys. zł ²⁶ w związku z:

- przyjęciem [...], że pokrycie części wynagrodzenia odpowiadającej kwocie kredytu spółki Altura nastąpiło poprzez przejęcie przez Bakewell długu EBI wobec spółki Altura z tytułu pożyczki wewnątrzgrupowej w wysokości 236 562,1 tys. zł [...] ²⁷,
- [...].

(akta kontroli str. 43-45, 171-181, 187-191, 193-197, 567-598)

[...] ²⁸. Termin spłaty pożyczki ustalony w umowie przypada na 28 listopada 2025 r.

(akta kontroli str. 43-45, 171-175, 191-192, 198-199, 202-204, 207-210, 321, 360, 395-400, 417-419, 424-427, 595-597)

1.3. Spółka nie osiągała przychodów z działalności operacyjnej. Zrealizowane przez spółkę koszty działalności operacyjnej wyniosły:

- 351,1 tys. zł w okresie od 3 września 2018 r. do 31 grudnia 2019 r., w tym koszty usług obcych 255,3 tys. zł,
- 295,1 tys. zł w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. (15,9% mniej niż w roku poprzednim), w tym koszty usług obcych 209,5 tys. zł (17,9% mniej niż w roku poprzednim),
- 344,7 tys. zł w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. (16,8% więcej niż w roku poprzednim), w tym koszty usług obcych 258,9 tys. zł (23,6% więcej niż w roku poprzednim).

(akta kontroli str. 252-264, 282-295, 312-328, 541-544)

Prezes Zarządu wyjaśnił w sprawie przyczyn wzrostu kosztów usług obcych w 2021 r. w porównaniu do 2020 r., że [...].

²¹ [...].

²² [...].

²³ [...].

²⁴ [...].

²⁵ [...].

²⁶ Taka wartość 100% udziałów spółki Altura została ujęta w księgach rachunkowych spółki.

²⁷ [...].

²⁸ [...].

(akta kontroli str. 252-264, 282-295, 312-328, 417-423, 541-544, 595-598)

Poniesione przez spółkę koszty finansowe, na które składały się głównie odsetki wobec jednostek powiązanych, tj. spółek Altura i PKL SA, wyniosły: 13 131 tys. zł w okresie od 3 września 2018 r. do 31 grudnia 2019 r., 13 403,2 tys. zł w 2020 r. oraz 9 060,9 tys. zł w 2021 r.

Spółka poniosła straty netto z prowadzonej działalności w wysokości: 10 632,3 tys. zł w okresie od 3 września 2018 r. do 31 grudnia 2019 r., 16 305,5 tys. zł w 2020 r. oraz 9 425,9 tys. zł w 2021 r., w związku z czym nie była wypłacana dywidenda ze spółki.

(akta kontroli str. 252-264, 282-295, 312-328, 541-544, 595-598)

Grupa Kapitałowa PFR KL zrealizowała:

- w okresie od 3 września 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. stratę netto w kwocie 7 900 tys. zł oraz EBITDA²⁹ w kwocie 47 736 tys. zł (rentowność EBITDA³⁰ na poziomie 37,1%), przy przychodach ze sprzedaży na poziomie 127 965 tys. zł,
- w 2020 r. stratę netto w kwocie 1 808 tys. zł oraz EBITDA w kwocie 24 947 tys. zł (rentowność EBITDA na poziomie 26%), przy przychodach ze sprzedaży na poziomie 93 285 tys. zł,
- w 2021 r. stratę netto w kwocie 283,9 tys. zł oraz EBITDA w kwocie 46 066,6 tys. zł (rentowność EBITDA na poziomie 36,8%).

Negatywny wpływ na przychody i wyniki finansowe Grupy Kapitałowej PFR KL w latach 2020-2021 miała pandemia wirusa SARS-CoV-2 i związane z nią ograniczenia w działalności spółek wchodzących w skład Grupy.

(akta kontroli str. 297-311, 457-550, 595-598)

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz skonsolidowane sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej PFR KL za rok obrotowy od 03.09.2018 r. do 31.12.2019 r. zostały sporządzone przez spółkę nieterminowo, co przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 269-281, 433-447)

Sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Spółki za rok obrotowy od 03.09.2018 r. do 31.12.2019 r. zostały finalnie podpisane przez spółkę odpowiednio w dniach 22 i 21 września 2020 r. Sprawozdania zostały zatwierdzone przez Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników (dalej: ZZW) spółki w dniu 25 września 2020 r., przy czym nie zostały złożone do Krajowego Rejestru Sądowego³¹ w wymaganym terminie. Szerzej tę kwestię przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 252-268, 329-338, 345-349, 448-452)

Jednostkowe sprawozdania finansowe Spółki za lata 2019-2020 oraz skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej PFR KL za 2020 r. zostały podpisane i zatwierdzone w wymaganych terminach. W trakcie kontroli podpisane zostało jednostkowe sprawozdanie finansowe spółki³² oraz skonsolidowane sprawozdanie Grupy Kapitałowej PFR KL za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2021 r.³³

(akta kontroli str.282-328)

²⁹ Wartość wyniku na działalności operacyjnej powiększonego o wartość amortyzacji.

³⁰ Rentowność EBITDA liczona jako iloraz EBITDA i sumy przychodów ze sprzedaży oraz pozostałych przychodów operacyjnych.

³¹ Dalej: KRS.

³² W dniu 28.06.2022 r.

³³ W dniu 16.08.20221 r.

1.4. Wartość aktywów trwałych spółki wynosiła według stanu na koniec poszczególnych lat odpowiednio:

- 416 617,7 tys. zł na koniec 2019 r. (99,6% aktywów ogółem), w tym udziały w spółce Altura o wartości 412 088,5 tys. zł (99,3% aktywów trwałych),
- 431 533,1 tys. zł na koniec 2020 r. (95,6% aktywów ogółem), w tym udziały w spółce Altura o wartości 412 088,5 tys. zł (99,9% aktywów trwałych),
- 468 206,6 tys. zł na koniec 2021 r. (99,8% aktywów ogółem), w tym akcje spółki PKL SA (po przejściu Altura) o wartości 412 088,5 tys. zł stanowiły 88,2% aktywów trwałych, a udziały w spółce PKL Solina Sp. z o.o. o wartości 54 775,5 tys. zł stanowiły 11,7% aktywów trwałych.

Spółka dysponowała środkami pieniężnymi w kwocie 1 421,2 tys. zł na koniec 2019 r., 18 981 tys. zł na koniec 2020 r. oraz 922 tys. zł na koniec 2021 r. [...].

(akta kontroli str. 252-264, 282-295, 312-328, 392-394, 551-556, 595-598)

W okresie od 14 grudnia 2018 r. do 30 czerwca 2022 r. spółka została dokapitalizowana przez jedynego udziałowca, tj. FIIK FIZAN, łącznie kwotą 294 267,2 tys. zł, w tym:

- 14 grudnia 2018 r. – kwotą 177 400 tys. zł (w tym w tym 1 774 tys. zł na kapitał zakładowy oraz 175 626 tys. zł stanowiło agio³⁴ i zostało przeniesione na kapitał zapasowy),
- 12 grudnia 2018 r. – kwotą 42 108,4 tys. zł (w tym 421,1 tys. zł na kapitał zakładowy oraz 41 687,3 tys. zł stanowiło agio i zostało przeniesione na kapitał zapasowy),
- 17 czerwca 2021 r. – kwotą 19 432,4 tys. zł (w tym 194,4 tys. zł na kapitał zakładowy oraz 19 238 tys. zł stanowiło agio i zostało przeniesione na kapitał zapasowy),
- 26 listopada 2021 r. – kwotą 19 000 tys. zł (w tym 190 tys. zł na kapitał zakładowy oraz 18 810 tys. zł stanowiło agio i zostało przeniesione na kapitał zapasowy),
- 28 marca 2022 r. – kwotą 36 326,5 tys. zł (w tym 363,3 tys. zł na kapitał zakładowy oraz 35 963,2 tys. zł stanowiło agio i zostało przeniesione na kapitał zapasowy).

(akta kontroli str. 595-598)

Część z przekazanych od właściciela środków [...] została wykorzystana przez Spółkę na zapłatę części wynagrodzenia z tytułu SPA. W okresie od 14 grudnia 2020 r. do 10 marca 2022 r. PKL SA złożyła do PFR, jako reprezentującego [...], cztery wnioski o dofinansowanie projektów inwestycyjnych w wyniku czego Spółka:

- spłaciła pożyczkę wobec Altura i PKL SA (w dniu 16 maja 2022 r. po połączeniu z Altura) w łącznej kwocie [...];
- zakupiła udziały PKL Solina Sp. z o.o. w kwocie 45 tys. zł, czterokrotnie dokapitalizowała PKL Solina Sp. z o.o. poprzez podwyższenie kapitału zakładowego o 829,7 tys. zł oraz podwyższenie kapitału zapasowego spółki o 82 140,3 tys. zł (łącznie 83 015 tys. zł³⁵).

[...].

(akta kontroli str. 178-181, 183-184, 187-190, 202-204, 207-210)

Prezes Zarządu wyjaśnił, że środki pieniężne stanowiące różnicę między kwotą dokapitalizowania PFR KL przez udziałowca a poniesionymi wydatkami na zakup za

³⁴ Nadwyżka ceny udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością a ich wartością nominalną, która wynika ze statutu lub umowy spółki.

³⁵ Wg stanu na dzień 30.06.2022 r. PFR KL posiadała 8747 udziałów PKL Solina o wartości 100 zł każdy, co stanowiło łącznie 90% kapitału zakładowego PKL Solina.

udziały w spółce Altura oraz dofinansowanie projektów inwestycyjnych prowadzonych przez spółki powiązane PKL S.A. oraz PKL Solina [...], zostały przeznaczone w części na wydatki związane z bieżącą działalnością PFR KL w okresie od 3 września 2018 r. do 30 czerwca 2022 r. takie jak:

- opłaty bankowe;
- płatności za faktury bieżące, tj. z tyt. następujących usług: opłata brokera za ubezpieczenie, ubezpieczenie transakcyjne związane z transakcją nabycia udziałów, usługi udostępnienia adresu siedziby, usługi doradztwa prawnego, usługi notarialne, usługi w zakresie rachunkowości, usługi badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, usługi doradztwa w przygotowaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
- zapłata podatku od osób prawnych (CIT),
- opłaty sądowe za wpis do KRS i za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym;
- opłaty skarbowe (wydanie zaświadczenia o nadaniu numeru NIP, opłata za VAT-R, za pełnomocnictwa);
- podatek od czynności cywilnoprawnych z tytułu podwyższenia kapitału zakładowego.

Pozostałe środki [...] pozostawały na rachunkach PFR KL na dzień 30 czerwca 2022 r. i stanowiły rezerwę płynnościową na zabezpieczenie bieżących wydatków związanych z bieżącą działalnością PFR KL, a także ew. wsparcie innych działań podejmowanych przez lub przy udziale PFR KL. Prezes Zarządu wyjaśnił również, że niewydatkowane środki w całości zostaną rozliczone (wyplacone) po zakończeniu projektu.

(akta kontroli str. 417-419, 424-427, 595-598)

Wartość aktywów grupy kapitałowej PFR KL zgodnie ze skonsolidowanymi sprawozdaniami finansowymi wynosiła według stanu na koniec poszczególnych lat odpowiednio:

- 622 990 tys. zł na koniec 2019 r., w tym aktywa trwałe o wartości 604 047 tys. zł (97% aktywów ogółem), a aktywa obrotowe 18 943 tys. zł,
- 642 512 tys. zł na koniec 2020 r., w tym aktywa trwałe o wartości 600 621 tys. zł (93,5% aktywów ogółem), a aktywa obrotowe 41 891 tys. zł,
- 676 441 tys. zł na koniec 2021 r., w tym aktywa trwałe o wartości 633 638,6 tys. zł (93,7% aktywów ogółem), a aktywa obrotowe 42 803,0 tys. zł.

(akta kontroli 297-311, 548-550)

Spółka dokonała alokacji ceny nabycia aktywów spółki Altura zgodnie z wymogami rozdziału 4a *uor* poprzez określenie wartości godziwej wartości majątku podmiotu przejmowanego i ukazanie tego majątku w swoim bilansie według tej wartości na dzień przejęcia. Podstawą rozliczenia ceny nabycia była wycena do wartości rynkowych sporządzona przez rzeczoznawcę majątkowego wg stanu na dzień 30 listopada 2018 r.

(akta kontroli 216-251, 198-201, 204-206, 270)

Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne Grupy Kapitałowej PFR KL według sprawozdań finansowych wyniosły 8 130 tys. zł na koniec 2019 r., 26 318 tys. zł na koniec 2020 r. oraz 30 339 tys. zł na koniec 2021 r. Grupa Kapitałowa zrealizowała dodatkowo przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej w kwocie 35 475 tys. zł w 2019 r., 13 737 tys. zł w 2020 r. oraz 48 969 tys. zł w 2021 r. przy ujemnych przepływach pieniężnych netto z działalności inwestycyjnej w kwotach 196 586 tys. zł

w 2019 r., 31 944 tys. zł w 2020 r., 60 999 tys. zł w 2021 r. oraz dodatnich przepływach środków pieniężnych netto z działalności finansowej w kwotach 181 210 tys. zł w 2019 r., 61 115 tys. zł w 2020 r. oraz 16 051 tys. zł w 2021 r.

Wartość zobowiązań spółki wynosiła według stanu na koniec poszczególnych lat odpowiednio:

- 249 845 tys. zł w 2019 r., w tym zobowiązania z tytułu przejętej pożyczki wobec Altura w kwocie 249 677,4 tys. zł (99,9% zobowiązań),
- 238 957,6 tys. zł w 2020 r., w tym zobowiązania z tytułu przejętej pożyczki wobec Altura w kwocie 238 857,1 tys. zł (99,9% zobowiązań),
- 246 624,7 tys. zł w 2021 r., w tym zobowiązania z tytułu przejętej pożyczki wobec PKL SA w kwocie 246 484,1 tys. zł (99,9% zobowiązań).

[...].

W latach 2019-2022 (I kwartał) wskaźniki płynności bieżącej i zadłużenia aktywów poprawiły się. Wskaźnik płynności bieżącej³⁶ spółki wyniósł 0,11 na koniec 2019 r., 1,41 na koniec 2020 r., 0,12 na koniec 2021 r. oraz 0,27 na koniec I kwartału 2022 r., przy czym spółka nie była zobowiązana do uregulowania zobowiązań odsetkowych z tytułu pożyczki wobec Altura i PKL SA wykazywanych w bilansie jako zobowiązania krótkoterminowe. Wskaźnik zadłużenia aktywów³⁷ Spółki wyniósł 60% na koniec 2019 r., 55,4% na koniec 2020 r. oraz 52,7% na koniec 2021 r.

Wartość zobowiązań i rezerw na zobowiązania Grupy Kapitałowej wynosiła 440 194 tys. zł na koniec 2019 r., 439 349 tys. zł na koniec 2020 r. oraz 424 918 tys. zł na koniec 2021 r.

Wskaźnik płynności Grupy Kapitałowej PFR KL wyniósł 0,6 na koniec 2019 r., 1,17 na koniec 2020 r. oraz 1,05 na koniec 2021 r. Wskaźniki zadłużenia aktywów Grupy Kapitałowej wyniósł 55,2% na koniec 2019 r., 54,3% na koniec 2020 r. oraz 49,6% na koniec 2021 r., a wskaźnik ogólnego poziomu zadłużenia³⁸: 70,7% na koniec 2019 r., 68,4% na koniec 2020 r. oraz 62,8% na koniec 2021 r.

(akta kontroli str. 282-295, 297-311, 401-408, 551-556, 595-598)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz skonsolidowane sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej PFR KL za rok obrotowy od 3 września 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. zostały sporządzone i podpisane przez spółkę w dniu 19 października 2020 r., tj. z opóźnieniem wynoszącym 2,5 miesiąca. Działanie to było niezgodne z § 3 ust. 4 i ust. 5 rozporządzenia MF z 31 marca 2020 r., w których termin ich sporządzenia został określony na 30 czerwca 2020 r. Skutkowało to zatwierdzeniem przez Zgromadzenie Wspólników spółki PFR KL tych sprawozdań w dniu 23 października 2020 r., tj. po wymaganym terminie 30 września 2020 r.

(akta kontroli str. 269, 271-281, 433-447)

W sprawie przyczyn sporządzenia sprawozdań po wymaganym terminie Prezes Zarządu wyjaśnił, że nastąpiło to z powodu:

- bardzo skomplikowanej materii sporządzenia tego sprawozdania po raz pierwszy, co wynikało ze składu grupy kapitałowej zawierającego spółkę zagraniczną Altura oraz jej spółki zależne (PKL SA i spółki zależne), różnych

³⁶ aktywa obrotowe/zobowiązania krótkoterminowe

³⁷ zobowiązania ogółem/aktywa * 100%

³⁸ (zobowiązania ogółem+rezerwy na zobowiązania)/aktywa * 100%

lat obrotowych oraz przepisów rachunkowych przyjętych i stosowanych przez spółki wchodzące w skład grupy kapitałowej, co powodowało konieczność przekształcenia danych finansowych spółek zależnych tak aby były zgodne z przepisami *uor*,

- udziału wielu podmiotów zewnętrznych wnoszących konieczny wkład oraz wspierających proces (doradcy, rzeczoznawcy, zespół księgowości PKL SA, zespół księgowości Altura, zespół księgowości Spółki, audytor), którzy nie dysponowali zasobami w jednym czasie oraz konieczność ich skoordynowania w okresie trwającej pandemii,
- negocjacji zakresu, metody i jak najniższej ceny za proces wsparcia sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania i jego audytu.

(akta kontroli str. 329-332, 334-335)

2. Jednostkowe sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Spółki za rok obrotowy od 3 września 2018 r. do 31 grudnia 2019 r. sporządzone w dniu 21 września 2020 r. i zatwierdzone przez ZZW Spółki w dniu 25 września 2020 r. zostały złożone wraz z odpisem uchwały ZZW o zatwierdzeniu i pokryciu straty w KRS z ośmiodniowym opóźnieniem, tj. 23 października 2020 r. Działanie to było niezgodne z art. 69 ust. 1 i ust. 3 *uor*, który stanowi, że kierownik jednostki powinien złożyć wymienione dokumenty w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego, nie później niż do 15 października 2020 r., a w jeżeli sprawozdanie finansowe nie zostało zatwierdzone w wymaganym terminie, to zgodnie z art. 69 ust. 2 *uor* należało je złożyć w rejestrze sądowym w ciągu 15 dni po tym terminie, a także 15 dni po jego zatwierdzeniu wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w art. 69 ust. 1 *uor*.

(akta kontroli str. 252-268, 329-332, 336-338, 448-452)

Prezes Zarządu wyjaśnił, że wymienione dokumenty zostały złożone w dniu 26 października 2020 r. po zakończeniu ZZW Spółki, które po wznowieniu obrad po przerwie zakończyło się w dniu 23 października 2020 r., a w związku z powyższym wobec spółki nigdy nie były prowadzone przez sąd rejestrowy postępowania przymuszające oraz nie były nakładane grzywny.

(akta kontroli str. 329-332, 336-338)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację transakcji nabycia w sposób pośredni akcji PKL SA przez Spółkę. Stwierdzone nieprawidłowości miały charakter formalny i nie wpłynęły negatywnie na działalność Spółki.

OBSZAR

2. Sprawowanie nadzoru właścicielskiego nad działalnością PKL SA

Opis stanu faktycznego

W PFR KL jako w spółce celowej oraz portfelowej Funduszu nie wprowadzono wewnętrznych regulacji, w tym dotyczących stosowania środków nadzoru korporacyjnego. Nadzór właścicielski nad działalnością spółek zależnych PFR KL sprawowany był w oparciu o przepisy prawa powszechnie obowiązującego, tj. ustawy z dnia 15 września 2000 r. – *Kodeks spółek handlowych*³⁹, *uor*, przepisów podatkowych itp. poprzez:

- osobiste uczestnictwo Prezesa Zarządu Spółki w Zgromadzeniach Wspólników Altura, reprezentującego spółkę jako jedynego udziałowca Altura, i głosowanie zgodnie z instrukcjami wykonywania prawa głosu udzielonymi przez PFR w imieniu FIIK FIZAN lub udzielenie przez Prezesa Zarządu pełnomocnictwa

³⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1467, ze zm. Dalej: *ksh*.

i przekazanie instrukcji do głosowania upoważnionym pełnomocnikom, w tym w zakresie m.in. rozpatrywania i zatwierdzania sprawozdań sporządzonych przez Zarząd spółki Altura oraz wyboru audytora do zbadania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Altura;

- sprawowanie przez Prezesa Zarządu funkcji członka Rady Nadzorczej PKL SA od 25 listopada 2019 r.,
- osobiste uczestnictwo Prezesa Zarządu, jako przedstawiciela PFR KL, w Zgromadzeniach Wspólników spółki PKL Solina Sp. z o.o. dotyczących podniesienia kapitału zakładowego spółki z przeznaczeniem na finansowanie projektu inwestycyjnego „Budowa nowej kolei widokowej przy zaporze na Jeziorze Solińskim wraz z infrastrukturą towarzyszącą” oraz omawianie z zarządem tej spółki aktualnej sytuacji rynkowej, ekonomiczno-finansowej spółki, statusu i harmonogramu prowadzonej inwestycji. Do dnia 12 sierpnia 2022 r. sprawozdanie finansowe PKL Solina za pierwszy okres sprawozdawczy kończący się 30 listopada 2021 r. nie zostało jeszcze zatwierdzone.

(akta kontroli str. 90-91, 98, 100, 181-186)

Nadzór właścicielski nad PKL SA w zakresie korporacyjnym wynikający z *ksh* sprawowany był do 26 października 2021 r. w ramach Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy PKL SA, na którym Altura wykonywała prawo głosu⁴⁰.

Przedstawiciele PFR KL nie uczestniczyli w walnych zgromadzeniach spółki PKL SA, gdyż od 26 października 2021 r., gdy PFR KL został akcjonariuszem PKL SA, nie odbyło się jeszcze Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy PKL SA.

Wypracowywanie, weryfikacja i zatwierdzanie założeń przyjętych w dokumentach stanowiących strategię rozwoju Grupy Kapitałowej PKL i wieloletni program inwestycyjny PKL SA na lata 2019-2025 w podziale zadań podczas prowadzenia projektów inwestycyjnych, nie należał bezpośrednio do spółki PFR KL, lecz odbywał się przy udziale PKL SA, Rady Nadzorczej PKL SA oraz PFR SA jako zarządzającego częścią portfela Funduszu. Wynikało to z faktu, że PFR KL jest jednoosobową, celową spółką z ograniczoną odpowiedzialnością nieprowadzącą działalności operacyjnej innej niż posiadanie akcji w PKL SA i udziałów w PKL Solina Sp. z o.o. oraz spółką portfelową PFR Funduszu Inwestycyjnego FIZAN. Tym samym PFR KL nie sporządzała okresowych ocen sytuacji rynkowej i ekonomiczno-finansowej, wyników działalności oraz pracy zarządu i rady nadzorczej spółek zależnych wchodzących w skład GK PFR Koleje Linowe oraz działań korygujących w przypadku dostrzeżenia odstępstw od realizacji założonych celów działalności oraz sytuacji majątkowo-finansowej spółek zależnych. Spółka nie zlecała podmiotom zewnętrznym audytów i kontroli w spółkach zależnych

Sprawy PKL Solina Sp. z o.o. i przebieg inwestycji omawiane były systematycznie przez PFR jako zarządzającego częścią portfela inwestycyjnego Funduszu z Zarządem PKL Solina i PKL SA.

(akta kontroli str. 43-46, 91, 98, 100, 183)

PFR KL nie przekazywała środków finansowych do spółki Altura celem zwiększenia jej kapitałów własnych w okresie objętym kontrolą.

PFR KL nie sporządzała analiz wykorzystania przekazanych środków spółce zależnej PKL Solina Sp. z o.o. celem realizacji projektu inwestycyjnego w Solinie z powodów dotyczących jej funkcjonowania jako spółki celowej i portfelowej Funduszu.

⁴⁰ W dniu 26.10.2021 r. Sąd zarejestrował połączenie, a ostatnie Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, w którym Altura uczestniczyła jako akcjonariusz odbyło się 31.08.2021 r.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sprawowanie nadzoru właścicielskiego nad działalnością spółek zależnych wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PFR KL, w tym PKL SA.

IV. Uwagi i wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W związku z niesformułowaniem uwag i wniosków pokontrolnych, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie nie oczekuje odpowiedzi na niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Kraków, sierpnia 2022 r.

Kontrolerzy
Przemysław Sala
główny specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie
Dyrektor

.....
podpis

Justyna Pikiewicz
starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis